

nároku dle §§ 1 až 5. Podle zjištění nižších soudů byla však žalobkyně sama zaměstnankyní ve smyslu dotčeného zákona a přísluší jí tedy nárok prvotní dle uvedených paragrafů. Nepochybil tudíž odvolací soud pokud, nezabývá se otázkou v d o v s k é p e n s e žalobkyně, zjišťoval s a m o s t a t n ý nárok žalobkyně jakožto zaměstnankyně, zvláště když nemá v zákoně opory názor dovolatele, že žalobkyně, provdávši se za Františka Ž-a, který byl rovněž zaměstnancem žalovaného, pozbyla svého vlastního práva zaopatřovacího a podržela jen nárok na vdovskou pensi. Jen tehdy bylo by tomu tak bývalo, kdyby byla žalobkyně po svém provdání zanechala práce a zaměstnání na velkostatku žalovaného. Zjištěn byl však opak, neboť nižší soudy vzaly za prokázáno, že žalobkyně byla na velkostatku v L. po dobu 29 roků, a to od roku 1879 do roku 1908 (tedy i po svém provdání za Františka Ž-a po sedinnáctileté službě a po jeho odchodu ze služby a smrti) trvale a nepřetržitě zaměstnána jako děvečka a dojička. Že žalobkyně dostávala podporu jako v d o v a kočího Františka Ž-a, nebylo nižšími soudy zjištěno, naopak soud první stolice vycházel z předpokladu, že podpory byly jí poskytovány z důvodu — jejího — trvalého služebního poměru, a proto nelze hleděti k důsledkům, jež dovolatel odvozuje z opačného tvrzení. Že pak nezáleží na tom, že podpory byly žalobkyni poskytovány — původně — z l-ského fondu chudinského (později, jak zjištěno, byly vypláceny na účet hlavní pokladny), nýbrž jen na tom, že jí byly před 6. květnem 1921 pravidelně poskytovány z důvodu trvalého služebního poměru na velkém pozemkovém majetku, správně vyložily nižší soudy, poukávaje k §u 1 a) zákona ze dne 13. března 1921 čís. 130 a k čl. I § 1 odst. 5 nařízení vlády ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. Žalovaný odepřel před podáním žaloby placení požadovaných požitků nikoli proto, že mu žalobkyně nepředložila dokladů po rozumu čl. I § 9 (3) a § 11 (1) nařízení vlády ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n., nýbrž proto, že zásadně neuznal uplatňovaného nároku. Když pak žalobkyně, předloživši před podáním žaloby ony doklady, vyhověla předpisu zmíněného §u 11, a platební povinnost žalovaného byla ve sporu přes jeho odpor soudem uznána, bylo příslušné platy podle čl. I § 10 nařízení ze dne 13. května 1921, čís. 189 sb. z. a n. pokládati za splatné, pokud jde o dobu od 1. ledna 1920 do 30. dubna 1921, a o prvou měsíční lhůtu za květen 1921, dnem 6. května 1921, další pak měsíční lhůty vždy prvním dnem toho kterého měsíce. Proto byl 5%ní úrok z příslušných platů právem přičten tak, jak vysloveno v rozsudku prvního soudu, a není odůvodněna námitka žalovaného, že jest povinen platiti úroky teprve od rozsudku prvního soudu.

Čís. 4406.

Jde o nájem, účastný ochrany nájemců, přenechal-li podnikatel požívatín za úplatu celu ve své chladírně ku konservování.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, Rv I 1685/24).

Žalující obec přenechala žalovanému ve své chladírně celu za roční úplatu. Proti soudní výpovědi z cely vznesl žalovaný námitky, jimž

soud první stolice nevyhověl a ponechal výpověď v platnosti. Odvolací soud výpověď zrušil, maje za to, že tu jde o smlouvu o dílo (poskytování chladu), již nelze zrušiti výpovědi.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací soud nesdílí právní názor odvolacího soudu, že zde jde o služební smlouvu neb o smlouvu o dílo, než přes to nelze vyhověti dovolání. Není sporno, že žalující městská obec přenechala žalované firmě za roční úplatu 1500 Kč jednu celu ve své chladírně. Jelikož žalovaná firma v této místnosti konservuje a po dobu tohoto konservování také uschovává máslo a zeleniny, jedná se v podstatě o nájemní poměr, neboť předmětem smlouvy jest používání nespotřebitelné věci (cely v chladírně) za určitou úplatu. Ježto jde o místnost v chladírně, rozumí se samo sebou, že pronajímatelka jest povinna, udržovati pronajatou místnost v takovém stavu, by jí nájemník mohl použiti k umluvenému účelu. že tedy jest povinna, starati se o to, by cela byla chladnou. Tato povinnost žalobkyně odpovídá ustanovení §u 1096 obč. zák. a nemění ničeho na právní povaze sporné smlouvy, která v podstatě jest nájemní smlouvou. Jako taková podléhá ustanovení zákona o ochraně nájemníků, jak jest zřejmo z §§ 30 a 31 tohoto zákona. Názor dovolatelky, že zde jest pachtovní smlouva ve smyslu §u 1091 obč. zák., nemá opory v přednesu stran. Pro nedostatek soudního svolení k výpovědi ve smyslu §u 1 citovaného zákona bylo spornou výpověď zrušiti, jak správně učinil odvolací soud, ovšem z jiných důvodů.

Čís. 4407.

Moravský vodní zákon.

Lhůta, do které jest se nespokojenému účastníku obrátiti na soud, by určil výši odškodného, není předepsána. Obdoby o 14 denní lhůtě odvolací dle §u 94 mor. vod. zákona nelze tu použiti.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1924, R II 368/24).

Žádost, by bylo určeno odškodné za vyvlastněný pozemek dle §u 87 moravského vodního zákona, byla oběma nižšími soudy zamítnuta, ježto nebyla podána ve čtrnácti dnech po výměře odškodného správním úřadem. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvnímu soudu, by znovu rozhodl o návrhu na odškodnění.

Důvody:

Z ustanovení §u 17 říš. zákona vod. a §§ů 37 a 87 vod. zák. mor. plyne, že účastník, který není spokojen s výměrou odškodného vodoprávním úřadem, může navrhnouti určení výše odškodného soudem dle zásad řízení vyvlastňovacího. Zákon praví: »nespokojí-li se tím (výměrou odškodného) účastníci, buď obnos odškodného určen soudním